

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/92/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201044
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3722201044.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu A. B. C. D., so sídlom E., F. G., IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému E. G., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom G. H., B. A. X/X, o zaplatenie 453,16 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 4. augusta 2022, č. k. 4C/9/2022-32 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., IV. **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom konanie v časti o zaplatenie 301,60 eur zastavil (výrok I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 151,56 eur s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 1,85 eur (výrok II.), povolil žalovanému splácať istinu spolu s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky v splátkach po 10,- eur mesačne, keď prvá splátka je splatná 15.09.2022 a každú ďalšiu splátku je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi vždy do 15. dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením čí len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výrok III.), náhradu trov konania žalovanému nepriznal (výrok IV.).

2. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca v období od 05/2013 do 11/2021 predpísal žalovanému 103 platieb po 4,64 eur na úhradách za služby verejnosti. Žalovaný v predmetnom období uhradil dňa 09.09.2021 sumu 32,48 eur, dňa 01.10.2021 sumu 4,64 eur a dňa 02.11.2021 sumu 4,64 eur. Výzvou zo dňa 03.11.2021 žalobca vyzval žalovaného na úhradu 438,01 eur. Táto suma zahŕňala aj náklady na poštové služby vo výške 1,85 eur. Žalovaný bol v tomto liste upozornený, že ak nedoplatok neuhradí v plnej výške do 30 dní od doručenia tejto výzvy, žalobca si uplatní aj nárok na pokutu, v zmysle § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z. z. Podľa predloženej doručenky bol poštová zásielka obsahujúca túto výzvu žalovanému doručená dňa 11.11.2021. Súd prvej inštancie mal za preukázané aj to, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 14.02.2011 bol žalovanému priznaný invalidný dôchodok od 26.07.2010 vo výške 165,- eur mesačne a od 01.01.2011 vo výške 168,- eur mesačne. V súčasnosti žalovaný poberá invalidný dôchodok vo výške 215,- eur mesačne.

3. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie 301,60 eur späť, súd v tejto časti konanie zastavil. Žalovaný s čiastočným späťvzatím udelil na pojednávaní súhlas.

4. V konaní bolo nesporným, že žalovaný je fyzickou osobou, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste,

pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome. Žalovaný tak zo zákona bol platiteľom úhrady za služby verejnosti (§ 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z.). Zo zákona vyplýva, že od povinnosti platiť úhradu za služby verejnosti je oslobodený platiteľ úhrady, ktorý oznámi vyberateľovi úhrady, že je poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti a nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti, pričom nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu za služby verejnosti vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ úhrady oznámil vznik vymedzených skutočností (§ 5 ods. 1 písm. b/ a § 5 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z. z.). Pre oslobodenie od platenia úhrady za služby verejnosti je tak nevyhnutné (I.) spĺňať zákonom stanovené predpoklady a (II.) splnenie týchto predpokladov oznámiť (a preukázať) vyberateľovi úhrady - žalobcovi. Len v prípade, ak platiteľ úhrady splnil obe tieto zákonne podmienky, teda vznik predpokladov a oznámenie vzniku týchto predpokladov žalobcovi, vzniká platiteľovi úhrady nárok na oslobodenie od platenia úhrady za služby verejnosti.

5. V konaní bolo nesporným, že žalovaný už od 26.07.2010 spĺňal zákonom stanovené predpoklady (podľa § 5 ods. 1 písm. b/ zákona č. 340/2012 Z. z.), keď sa stal poberateľom invalidného dôchodku. Rovnako však bolo nesporným, že žalovaný splnenie týchto predpokladov neoznámil žalobcovi. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku žalovaný predložil až v čase tohto súdneho konania a žalovanému bolo doručené až dňa 12.05.2022. Žalovaný tak splnil zákonné podmienky vzniku nároku na oslobodenie od úhrad za služby verejnosti až v čase tohto súdneho konania, a to dňa 01.06.2022.

6. Žalovaný tak bol (minimálne) od mesiaca 05/2013 do 31.05.2022 povinný platiť žalobcovi úhrady za služby verejnosti. Pokiaľ si žalobca v tomto konaní, po čiastočnom späťvzatí, uplatnil nárok na úhrady za služby verejnosti vo výške 134,56 eur za obdobie od 04/2019 do 11/2021, uplatňoval si už len nepremľčané právo na úhrady za služby verejnosti, ktoré žalovaný doposiaľ neuhradil. Za toto obdobie mal žalobca nárok na zaplatenie 148,48 eur (32 x 4,64 eur). Keďže žalovaný v mesiaci september 2021, október 2021 a november 2021 úhrady za služby verejnosti vykonal, žalobca si správne uplatnil len sumu 134,56 eur a súd mu ju v celom rozsahu priznal. Dôvodne bol žalobcom uplatnený aj nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky, keď žalobca si uplatnil len poštové náklady, ktoré mu vznikli pri zasielaní výzvy. Vznik a výšku poštových nákladov žalobca preukázal predložením doručky a tarify D. I., B.. Napokon dôvodne bol uplatnený aj nárok na pokutu vo výške 17,- eur, keďže povinnosť zaplatiť túto pokutu žalovanému vyplýva zo zákona (§ 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z.), nakoľko ani 30 dní po doručení výzvy na úhradu žalovaný neuhradil dlžné úhrady za služby a poštové náklady.

7. Pokiaľ žalobca považoval za tvrdosť zákona to, že aj keď spĺňal zákonom stanovené predpoklady, z dôvodu neoznámenia ich splnenia žalobcovi, musí platiť úhrady, je nutné uviesť, súd túto „tvrdosť zákona“ nemôže odstrániť, nakoľko je viazaný zákonom a rozhoduje len podľa neho.

8. Vzhľadom na súčasné majetkové pomery žalovaného, ktorý z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu nemôže pracovať a je poberateľom len invalidného dôchodku vo výške 215,- eur, pričom z tohto platí za bývanie vo výške 207,- eur a za lieky 20 až 40,- eur, mal súd prvej inštancie za to, že pri tejto situácii žalovaného nie je v jeho možnostiach splatiť uložené plnenie jednorazovo v štandardnej paričnej lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku, preto mu umožnil zaplatenie dlhu v splátkach po 10,- eur mesačne (viď bod 25. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

9. Čo sa týka náhrady trov konania, v danom prípade zastavenie konania v časti o zaplatenie 301,60 eur zaviniť žalobca, keď vzal žalobu v tejto časti späť. Žalobca tak zaviniť zastavenie konania v rozsahu 66,55 % a v tejto časti by mal mať nárok na náhradu trov konania žalovaný (§ 256 ods. 1 CSP). V časti o zaplatenie 151,56 eur bol žalobca úspešný. Teda v rozsahu 33,35 % by mal mať nárok na náhradu trov konania žalobca. Celkovo tak by mal mať nárok na náhradu trov konania žalovaný v rozsahu 33,20 % (§ 255 ods. 2 CSP). Keďže však žalovanému doposiaľ žiadne trovy konania nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

10. Proti tomuto rozsudku vo výroku II., III. v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP. Poukázal na ust. § 5 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z., v ktorom je jednoznačne vyjadrené, že na finančnom zabezpečení služieb verejnosti sa nemajú podieľať fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, resp. poberatelia zákonom určených dôchodkových

dávok a tiež sociálne odkázané osoby, preto ich od tejto povinnosti oslobodil. Na tomto oslobodení od povinnosti platiť úhrady za služby verejnosti nič nemení ani skutočnosť, že uvedené osoby sú povinné splnenie podmienok pre oslobodenie písomne oznámiť poskytovateľovi služieb. Argumentoval tým, že materiálne podmienky stanovené zákonom spĺňal ešte skôr, ako zákon nadobudol účinnosť a tieto kontinuálne spĺňal aj v období, za ktoré si žalobca uplatňuje zaplatenie úhrady za služby a spĺňa ich aj v súčasnosti, preto je žalobcom uplatňovaný nárok len z dôvodu nesplnenia formálnej podmienky, ktorú medzičasom splnil, v rozpore s účelom zákona, aby sa na finančnom zabezpečení verejných služieb nepodieľali okrem iných aj poberatelia dôchodkových dávok, ktorým je aj žalovaný. Poukázal na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, z ktorého nevyplýva iba viazanosť štátnych orgánov textom, teda neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu pri aplikovaní základných ustanovení, ale tiež viazanosť zmyslom a účelom zákona, ako to vyjadril Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS/341/07. Súd prvej inštancie sa s jeho argumentáciou nevysporiadal, resp. uviedol len, že súd je viazaný zákonom a rozhoduje podľa neho. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak arbitrárne a nemožno ho považovať za naplnenie práva na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami ani práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ide o porušenie jeho práv postupom súdu prvej inštancie, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces, ktorého sú tieto čiastkové práva súčasťou. Z citovaného nálezu Ústavného súdu vyplýva, že súd sa môže a dokonca musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (článok 152 ods. 4 Ústavy SR).

Za v súlade so zákonom nie je možné považovať to, aby sa na finančnom zabezpečení služieb verejnosti podieľali fyzické osoby, o.i. aj poberatelia zákonom určených dôchodkových dávok iba preto, že splnenie podmienok pre oslobodenie včas neoznámili, teda pre nesplnenie výslovne formálnej podmienky. Takýto výklad znenia právneho textu odporuje účelu zákona a je v rozpore s princípom materiálneho právneho štátu, ktorý sa nezakladá na zdanlivom dodržiavaní práva, či na formálnom rešpektovaní jeho obsahu spôsobom, ktorý predstiera súlad právne významných skutočností s právnym poriadkom. Súd prvej inštancie obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, lebo ju vyložil v rozpore s účelom zákona a princípom materiálneho právneho štátu a princípom spravodlivosti, čím porušil jeho právo na súdnu ochranu garantovanú článkom 46 Ústavy SR.

11. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny. Žalovaný neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na jeho nárok na žalovanú sumu, zotrval na svojich predošlých vyjadreniach.

12. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

13. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a dôvodov odvolania žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť vo výrokoch II., III. a súvisiacom výroku IV. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol stranami sporu spochybnený vo výroku I., ktorým súd konanie v časti o zaplatenie 301,60 eur zastavil, v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

15. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovaného dodáva nasledovné:

16. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP a dôvodil, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Naplnenie tohto odvolacieho dôvodu videl v tej skutočnosti, že súd prvej inštancie sa s jeho argumentáciou, že materiálne podmienky stanovené zákonom pre oslobodenie od povinnosti platiť žalobcovi úhrady za služby verejnosti spĺňal v období pred účinnosťou zákona, počas obdobia, za ktoré si žalobca uplatňuje úhrady a spĺňa ich aj v súčasnosti, pričom žalobca nárok uplatňuje len z dôvodu nesplnenia formálnej podmienky oznámenia poskytovateľovi služieb, splnenia podmienok pre oslobodenie, ktoré v súčasnosti splnil. Súd prvej inštancie sa s jeho argumentáciou vysporiadal len arbitrálne, keď uviedol len toľko, že je viazaný zákonom a rozhoduje podľa neho, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď sa nevysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami.

17. Obsah práva na spravodlivý proces zahŕňa predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

18. Z odvolania žalovaného vyplýva, že namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, nevysporiadanie sa s jeho argumentáciou.

19. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 191 CSP a § 220 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu.

20. Civilný sporový poriadok zakotvil v § 220 ods. 2 CSP požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké dôkazy predložil alebo označil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Preskúmaním danej veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nakoľko z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, čoho sa žalobca domáhal a aké dôkazy navrhol vykonať a aké súd prvej inštancie vykonal, ako sa vyjadril žalovaný vrátane dôkazov, ktoré navrhol vykonať a ktoré súd prvej inštancie vykonal, následne vysvetlil svoje skutkové zistenia, uviedol, ktoré tvrdenia boli preukázané a ktoré nie, vec správne právne posúdil. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nie je možné vytknúť nepresvedčivosť, ktorá by mala za následok naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, nie je možné vytknúť nedostatok argumentácie, resp. nevysporiadanie sa s argumentáciou žalovaného.

22. K argumentácií žalovaného, že spĺňal predpoklady pre oslobodenie od povinnosti platiť úhradu skôr ako zákon č. 340/2012 Z. z. nadobudol účinnosť, spĺňal ich aj v období, za ktoré žalobca uplatňuje zaplatenie úhrady za služby a spĺňa ich aj v súčasnosti, odvolací súd poukazuje na prechodné ustanovenie § 12 ods. 3 zák. č. 340/2012 Z. z. platné od 01.01.2013 do 30.06.2023, v zmysle ktorého platiteľ podľa § 3 písm. a) zákona č. 68/2008 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom, ktorý bol k 31. decembra 2012 oslobodený od povinnosti platiť úhradu a ktorý neoznámil a nepreukázal vyberateľovi úhrady skutočnosti zakladajúce

vznik nároku na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu, sa považuje za platiteľa podľa § 3 písm. a) oslobodeného od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1, ak žije v spoločnej domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady v lehote do 31. marca 2013.

23. Z uvedeného potom nesporne vyplýva záver, že predpokladom pre oslobodenie žalovaného od povinnosti platiť úhradu za služby verejnosti v zmysle citovaného zákona bolo v čase účinnosti zákona, v čase, za ktorý žalobca uplatňuje svoj nárok a až do 30.06.2023 nielen to, že žalovaný spĺňal predpoklady uvedené v § 5 ods. 1 tohto zákona, ale súčasne túto skutočnosť oznámil a preukázal žalobcovi.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP daný nebol.

25. Žalovaný uplatnil i odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a dôvodil, že súd prvej inštancie síce použil správny právny predpis, ktorý však nesprávne vyložil v rozopre s účelom zákona a princípom materiálneho štátu a princípom spravodlivosti, čím porušil jeho právo.

26. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje svoje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak sa zo správnych skutkových záverov vyvodili nesprávne právne závery.

27. Súd prvej inštancie v danej veci aplikoval ust. § 3 písm. a), § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, § 6 ods. 1, § 9 ods. 7 písm. b), ods. 8, § 10 ods. 2, 3 zákona č. 340/2012 Z.z.. Žalovaný právne posúdenie danej veci súdom prvej inštancie nespochybnil, vytýkal mu nesprávny právny výklad ustanovenia § 5 zákona č. 340/2012 Z. z., keď mal za to, že zákonodarca v § 5 ods. 1 tohto zákona jednoznačne vyjadril, že na finančnom zabezpečení služieb verejnosti sa nemajú podieľať fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, resp. poberatelia zákonom určených dôchodkových dávok a tiež sociálne odkázané osoby, a preto ich od tejto povinnosti oslobodil, na ktorom závere nemôže nič meniť ani to, že uvedené osoby sú povinné splnenie podmienok pre oslobodenie písomne oznámiť poskytovateľovi služieb.

28. S týmto názorom žalovaného sa súd prvej inštancie ani odvolací súd nestotožňujú.

29. Z ust. § 5 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z. vyplýva, že nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa odseku 1 vzniká od 1. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil vznik skutočnosti podľa ods. 1, na písomné oznámenie sa vzťahuje ust. § 9 ods. 8.

30. Pokiaľ žalovaný svoju povinnosť vyplývajúcu z citovaného zákonného ustanovenia nesplnil a žalobcovi ako vyberateľovi úhrady skutočnosť, že je osobou, na ktorú sa vzťahuje ust. § 5 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z. , neoznámil a nepreukázal tak, že uviedol svoje meno, priezvisko, rodné číslo, trvalý pobyt, adresu odberného miesta, energetický identifikačný kód odberného miesta, adresu na doručovanie písomností, adresu elektronickej pošty a údaje, pre ktoré spĺňa oslobodenie od platenia tohto poplatku, nemohol ani odvolací súd citované zákonné ustanovenie vyložiť inak ako súd prvej inštancie.

31. Odvolací súd nespochybňuje, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona.

32. Účelom zákona č. 340/2012 Z.z. účinného do 30.06.2023 bola úprava platenia, vyberania a vymáhania úhrady za služby verejnosti poskytované A. B. C. D. v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (§ 1 zákona), pričom účelom úhrady je finančné zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania poskytovaných rozhlasom a televíziou Slovenka (§ 2 zákona). Kto je platiteľom úhrady vyplýva z ust. § 3 tohto zákona a kto je príjemcom úhrady vyplýva z ust. § 4 tohto zákona. V ust. § 5 je stanovené, ktorá osoba je oslobodená od

povinnosti platiť úhradu s tým, že doba, od ktorej nárok na oslobodenie povinnosti platiť úhradu vzniká, upravuje ods. 2 tohto zákonného ustanovenia.

33. Pokiaľ zákon explicitne v § 5 ods. 2 zák. č. 340/2012 Z. z. uvádza, že nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu vzniká od 1. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil vznik skutočnosti podľa § 5 ods. 1 zákona, čo znamená, že oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podmienil oznámením a preukázaním splnenia predpokladov v zmysle tohto zákonného ustanovenia, žiadnym výkladom, a to i s prihliadnutím na účel a zmysel zákona, nie je možné dospieť k záveru, že pokiaľ platiteľ neoznámí a nepreukáže vznik/existenciu skutočnosti podľa § 5 ods. 1 (§ 12 ods. 3) príjemcovi úhrady, má nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu. Pokiaľ žalovaný túto svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona nesplnil, nie je možné interpretovať citované zákonné ustanovenie inak, ako ho interpretoval súd prvej inštancie a ako ho interpretoval i odvolací súd.

34. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri výklade ktoréhokoľvek právneho predpisu sa musí pridržiavať hraníc daných textom právneho predpisu (súd nie je nositeľom zákonodarnej moci), nemôže prijímať všeobecne záväzné právne predpisy, sudcovská tvorba práva prichádza do úvahy iba v prípade absencie zákonnej úpravy alebo jej nedostatočnosti, čo nie je prípad danej veci. Z týchto dôvodov odvolací súd zastáva názor, že iný výklad citovaných zákonných ustanovení ako uviedol súd prvej inštancie i odvolací súd, práve s prihliadnutím na zmysel a účel zákona, by bol považovaný za výklad contra legem (proti zákonu, v rozpore so zákonom).

35. Žalovaný poukazoval na článok 46 Ústavy SR, ktorého výklad je nesporný, odvolací súd však nemôže opomenúť i článok 144 ods. 1 Ústavy SR, z ktorého vyplýva, že sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa článku 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

36. Z tohto dôvodu odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný, nakoľko výklad ustanovenia § 5 zákona č. 340/2012 Z. z. účinného do 30.06.2023 požadovaný žalovaným je výkladom contra legem, čiže v rozpore so zákonom a jeho účelom.

37. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v žalovaným napadnutých výrokoch II., III. a súvisiacom výroku IV., ktorý žalovaným vecne spochybnený nebol, ako vecne správny potvrdil.

38. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

39. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).